

ÚTVAR: Odbor živočišných komodit a ochrany zvířat
ČÍSLO ÚTVARU: 13140

SPISOVÁ ZN.: MZE-19900/2022-13143
NAŠE ČJ.: MZE-53975/2022-13143

VYŘIZUJE: JUDr. Jana Traplová
TELEFON: 221812346
E-MAIL: Jana.Traplova@mze.cz
ID DS: yphaax8

ADRESA: Těšnov 65/17, Nové Město, 110 00 Praha 1

DATUM: 19. 9. 2022

Podrobný výklad k problematice usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit a ochrany zvířat, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“), je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon na ochranu zvířat“) a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a projednává, koordinuje a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství tento: „Podrobný výklad k problematice usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely“.

1. Vědecké účely

Tento výklad se vztahuje pouze na případy, kdy dochází k usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely (nikoliv pro jiné účely). Tento výklad se nevztahuje na případy, kdy dochází k odběru orgánů nebo tkání např. pro nepokusné klinické veterinární úkony, u kterých není dán vědecký účel.

Ustanovení § 18g zákona na ochranu zvířat (viz níže) se vztahuje pouze na případy usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely (nikoliv jiné účely, které nejsou vědecké). Při usmrcení zvířete nebo při odběru jeho orgánů nebo tkání za jiným účelem, než je vědecký, se postupuje podle jiných ustanovení zákona na ochranu zvířat.

2. Usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely – kdy se jedná o pokus a kdy nikoliv

Posouzení situace, zda se v případě usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání jedná o pokus či nikoliv, závisí na tom, zda je usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání jediným základem, který je na zvířeti prováděn a zda je zvíře usmrceno pouze pro využití orgánů nebo tkání.

V souvislosti s touto činností mohou nastat 3 situace (uvádíme zjednodušený popis):

- a) zvíře žije a nejsou na něm prováděny žádné zákroky, je uvedeno do celkové anestézie – předávkováno anestetiky (případně je usmrceno jiným povoleným způsobem) a jsou mu odebrány orgány nebo tkáně. **Toto není pokus.** Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje [§ 3 písm. t) zákona na ochranu zvířat],
- b) zvíře žije a nejsou na něm prováděny žádné zákroky, je uvedeno do celkové anestézie, v průběhu anestézie jsou prováděny zákroky a následně jsou zvířeti odebrány orgány nebo tkáně. **Toto je pokus, kdy pokusné zvíře již nenabude vědomí,**
- c) na zvířeti je proveden zákrok, na základě kterého dojde k jeho úhynu. Následně jsou zvířeti odebrány orgány nebo tkáně. **Toto je pokus, jehož míra závažnosti závisí na provedení prvotního zákroku.**

Ve vztahu k výše uvedenému písm. b) citujeme z ustanovení § 18c odst. 2 písm. a) zákona na ochranu zvířat: „**pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, kterým se rozumí pokus, který se provádí v celkové anestézii, po jehož provedení pokusné zvíře již nenabude vědomí**“. Usmrcení zvířete není v tomto případě hlavním účelem tohoto pokusu, avšak následkem pokusu k usmrcení zvířete dojde.

3. Kdo může usmrtit zvíře pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely

3.1. K odborné způsobilosti k usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání

Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely nebo v rámci pokusu smí provádět pouze

- veterinární lékař nebo
- osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo
- osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat,

a to pouze v prostorech, které jsou uvedeny v oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat, nebo k používání pokusných zvířat. Viz například § 18h odst. 1, § 15d odst. 2, 3, 4, § 5 odst. 3 zákona na ochranu zvířat.

3.2. K rozlišení chovu, dodávky nebo usmrcení zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely

Chov zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely:

- může provádět chovatel pokusných zvířat.

Dodávku zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely:

- může provádět dodavatel pokusných zvířat.

Usmrcení zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely:

- může provádět chovatel pokusných zvířat,
- může provádět dodavatel pokusných zvířat,
- může provádět uživatel pokusných zvířat, aniž by zvířata choval, například bez zbytečného odkladu po jejich dodání do zařízení. Osoba, která má oprávnění k chovu pokusných zvířat a zároveň k používání pokusných zvířat, může např. zvíře chovat v chovném zařízení a následně ho usmrtit v prostorách uživatelského zařízení.

4. Usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely – v případě, kdy se jedná o pokus

Usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely – v případě, kdy se jedná o pokus [viz výše část 2 písm. b) a c)], může být prováděno pouze uživatelem pokusných zvířat, kterému bylo uděleno oprávnění k používání pokusných zvířat podle § 15b zákona na ochranu zvířat, a kterému bylo vydáno rozhodnutí o schválení projektu pokusů podle § 16d zákona na ochranu zvířat.

Podrobněji viz příslušná ustanovení zákona na ochranu zvířat a Metodická pomůcka ke správnému řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat a k používání pokusných zvířat, která je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zemědělství, oddělení ochrany zvířat – www.oz.mze.cz.

5. Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání – v případě, kdy se nejedná o pokus

Níže uvedený text se vztahuje na případy, kdy se při usmrcení zvířete pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely nejedná o pokus [viz výše část 2 písm. a)].

5.1. Povinnost mít oprávnění k chovu nebo k dodávce pokusných zvířat v případě chovu nebo dodávky zvířat pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely

Je nutné rozlišovat:

- chov zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely,
- dodávku zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely,
- usmrcení zvířat proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely.

Osoba, která chová zvířata především proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely, musí mít oprávnění k chovu pokusných zvířat.

Osoba, která dodává zvířata proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely, musí mít oprávnění k dodávce pokusných zvířat.

Uživatel pokusných zvířat je oprávněn usmrtit zvířata určená pouze pro využití jejich orgánů nebo tkání pro vědecké účely, avšak není oprávněn tato zvířata chovat za tímto účelem, jelikož se nejedná o pokus. Pro chov těchto zvířat by se musel stát také chovatelem pokusných zvířat a mít uděleno oprávnění k chovu pokusných zvířat.

Osoba, která si do svého zařízení doveze již usmrcená zvířata nebo jejich orgány nebo tkáně, nemusí mít oprávnění k chovu nebo dodávce pokusných zvířat, ani oprávnění k používání pokusných zvířat. (Upozorňujeme, že tato problematika spadá do oblasti nakládání s vedlejšími produkty živočišného původu).

Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje [§ 3 písm. t) zákona na ochranu zvířat]. Osoby, které usmrcují zvířata pouze pro využití jejich orgánů nebo tkání, nemusí mít oprávnění k používání pokusných zvířat, ale musí postupovat v souladu s ustanovením § 18h odst. 1 zákona na ochranu zvířat (viz níže). Oprávnění k používání pokusných zvířat nepokrývá usmrcování zvířat pouze pro využití jejich orgánů nebo tkání.

Ve schváleném uživatelském zařízení nelze zvíře chovat (držet) pouze na získání orgánů nebo tkání pro vědecké účely (není to podle zákona na ochranu zvířat pokus a není k tomu potřeba konkrétní projekt pokusů), a proto k této činnosti, aby byla v souladu se

zákonem na ochranu zvířat, musí mít provozovatel zařízení oprávnění k chovu anebo dodávce pokusných zvířat, kde je získávání orgánů nebo tkání povoleno.

Ministerstvo zemědělství se již v minulosti zabývalo otázkou chovu zvířat, která nejsou určena pro konkrétní projekt pokusů. Zvířata mohou být v zařízení chována, aniž by byla určena pro konkrétní schválený projekt pokusů, pouze v případě, že se jedná o chovné zařízení, kterému bylo uděleno oprávnění k chovu pokusných zvířat. Chov zvířat pro následné použití k pokusům může provádět pouze chovatel pokusných zvířat. V této věci zastává Ministerstvo zemědělství konzistentní stanovisko.

V zařízení uživatele pokusných zvířat mohou být umístěna pouze zvířata, která jsou určena ke konkrétnímu projektu pokusů.

V uživatelském zařízení proto nemůže být např. příruční zvěřinec („zásobárna“ zvířat), kde by byla chována živá zvířata proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely. K takovému „příručnímu zvěřinci“ by musel mít daný subjekt uděleno oprávnění k chovu pokusných zvířat.

Výše uvedená argumentace se opírá o definice chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat a uživatele pokusných zvířat, které jsou uvedeny v § 3 písm. w), x) a y) zákona na ochranu zvířat. Z § 3 zákona na ochranu zvířat citujeme:

*„w) chovatelem pokusných zvířat je fyzická nebo právnická osoba, která **chová** zvířata uvedená v § 17f odst. 1 **pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáně nebo orgány byly použity pro vědecké účely**, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,*

*x) dodavatelem pokusných zvířat je fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která **dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáně a orgány byly použity pro vědecké účely**, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,*

*y) uživatelem pokusných zvířat je fyzická nebo právnická osoba, která **používá** pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli“.*

Z výše uvedeného plyne, že chovatelem pokusných zvířat je fyzická nebo právnická osoba, která provádí některou z níže uvedených činností (ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli):

- chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 zákona na ochranu zvířat pro následné použití k pokusům,
- chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 zákona na ochranu zvířat proto, aby jejich tkáně nebo orgány byly použity pro vědecké účely,
- chová jiná zvířata především pro následné použití k pokusům,
- chová jiná zvířata především proto, aby jejich tkáně nebo orgány byly použity pro vědecké účely.

Připomínáme, že zařízení určená k chovu a dodávce pokusných zvířat musí být oddělena od zařízení určených k používání pokusných zvířat, to neplatí v případě chovu, dodávky a využití ryb a pokusů, při nichž je prováděn u pokusných zvířat pouze odběr krve. (§ 15a odst. 4 zákona na ochranu zvířat).

5.2. Vedení evidence ve vztahu k usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely

Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést ve vztahu k usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro

vědecké účely evidenci o

- a) počtu a druhu usmrčených zvířat,
- b) původu usmrčených zvířat, včetně údajů o tom, zda byla chována pro použití k pokusům,
- c) datu usmrcení zvířat,
- d) osobě provádějící usmrcení zvířat a
- e) konkrétním účelu usmrcení zvířat.

Evidence musí být uchovávána po dobu nejméně 5 let a musí být na požádání poskytnuta příslušnému orgánu ochrany zvířat. Viz § 18g odst. 2 a 3 zákona na ochranu zvířat.

5.3. Rozlišení, zda byla zvířata chována, dodána nebo usmrcena

- **proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely**
- **z jiného důvodu**

K účelu chovu zvířat

Povinnosti jednotlivých subjektů z hlediska toho, zda musí či nemusí mít oprávnění k chovu nebo dodávce pokusných zvířat, se liší v závislosti na tom, za jakým účelem jsou zvířata chována nebo dodána.

Je třeba rozlišovat situace, kdy zvíře bylo chováno nebo dodáno

- proto, aby jeho orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely. V takovém případě je zvíře chováno za tím účelem, aby jeho orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely; pro takové využití je zvíře určeno; chovatel zvířete musí mít oprávnění k chovu pokusných zvířat, dodavatel zvířete musí mít oprávnění k dodávce pokusných zvířat,
- z jiného důvodu. Účelem chovu zvířete není to, aby jeho orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely. Může se jednat například o zvíře hospodářské. Účelem chovu takového zvířete je využití produktů zvířete chovaného nebo drženého pro produkci potravin, vlny, kůže nebo jiných produktů [§ 5 odst. 2 písm. a) zákona na ochranu zvířat]. V takovém případě nemusí mít chovatel hospodářského zvířete oprávnění k chovu pokusných zvířat ani oprávnění k dodávce pokusných zvířat.

K původu zvířat usmrčených proto, aby jejich orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely

Zvíře, jehož orgány nebo tkáně mají být použity pro vědecké účely:

- musí pocházet z chovného nebo dodavatelského zařízení, pokud se jedná o zvíře, které bylo chováno nebo dodáno proto, aby jeho orgány nebo tkáně byly použity pro vědecké účely,
- nemusí pocházet z chovného nebo dodavatelského zařízení, pokud se jedná o zvíře, které bylo chováno za jiným účelem, např. jako zvíře hospodářské, nebo pokud se jedná o zvíře volně žijící.

Zvíře samozřejmě musí být získáno v souladu s právními předpisy, a to včetně předpisů, které se vztahují na odchyt volně žijících zvířat, včetně zvěře, ve volné přírodě, nebo předpisů, které upravují ochranu zvláště chráněných nebo ohrožených druhů zvířat. Odchyt a usmrcení zvířete musí být v souladu zejména s právními předpisy na úseku ochrany zvířat proti týrání, s veterinárními předpisy, s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a s předpisy v oblasti myslivosti a rybníctví.

Zákon na ochranu zvířat nestanoví, že odebírat orgány nebo tkáně lze pouze ze zvířat, která byla za tímto účelem chována. Takový požadavek by například zabránil odběru orgánů nebo tkání ze zvířat, která se vyskytují ve volné přírodě. Odebírat orgány nebo tkáně lze i ze zvířat, která byla chována za jiným účelem.

Toto plyne také z § 18h odst. 3 písm. b) zákona na ochranu zvířat:
*„(3) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést ve vztahu k usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely evidenci o
b) původu usmrcených zvířat, včetně údajů o tom, zda byla chována pro použití k pokusům,“.*

Zákon na ochranu zvířat ukládá povinnost vést evidenci, ve které bude uvedeno, zda zvířata byla chována pro použití k pokusům. Z toho lze dovodit, že zákon předpokládá, že se může jednat také o zvířata, která nebyla pro použití k pokusům chována (zvířata, která byla chována za jiným účelem mimo chovné zařízení).

Ustanovení § 17f zákona na ochranu zvířat (zvířata chovaná pro použití k pokusům) se vztahuje pouze na případy, kdy jsou prováděny pokusy na zvířatech. Pokud se při usmrcení zvířete jedná o pokus, je nutné postupovat v souladu s § 17f zákona na ochranu zvířat a použít pouze zvířata chovaná pro použití k pokusům. Ustanovení § 17f zákona na ochranu zvířat se nevztahuje na případy, které nejsou považovány za pokus na zvířeti, nevztahuje se tedy ani na usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání.

6. Novela zákona na ochranu zvířat a usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely

Dne 1. 2. 2021 nabyl účinnosti zákon č. 501/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela zákona na ochranu zvířat obsahuje také nové ustanovení § 18h, které upravuje usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely.

„§ 18h

Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely

(1) Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely smí provádět pouze veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, a to pouze v prostorech, které jsou uvedeny v oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat, nebo k používání pokusných zvířat.

(2) Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely musí osoba uvedená v odstavci 1 provádět v souladu s tímto zákonem.

(3) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést ve vztahu k usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely evidenci o

- a) počtu a druhu usmrcených zvířat,*
- b) původu usmrcených zvířat, včetně údajů o tom, zda byla chována pro použití k pokusům,*
- c) datu usmrcení zvířat,*
- d) osobě provádějící usmrcení zvířat a*
- e) konkrétním účelu usmrcení zvířat.*

(4) Evidenci uvedenou v odstavci 3 je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen uchovávat po dobu nejméně 5 let a musí ji na požádání poskytnout příslušnému orgánu ochrany zvířat.“

Z důvodové zprávy k novele zákona na ochranu zvířat citujeme:

„Doplňuje se nové ustanovení § 18h, které upravuje usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely. Tato oblast je dosud v zákoně na ochranu zvířat upravena zcela v souladu se směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, a tudíž na ni část ustanovení týkajících se pokusných zvířat nedopadá.

Podle článku 3 bodu 1 uvedené směrnice se usmrcení zvířat pouze pro využití jejich orgánů nebo tkání za postup nepovažuje. Viz též § 3 písm. t) zákona na ochranu zvířat, který na konci ustanovení uvádí, že usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje.

Povinnosti související s prováděním pokusů se tedy na usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání nevztahují. Na druhou stranu subjekt, který chová zvířata proto, aby jejich tkáně a orgány byly použity pro vědecké účely, je chovatelem pokusných zvířat [viz § 3 písm. w) zákona na ochranu zvířat] a musí plnit povinnosti chovatele pokusných zvířat. Subjekt, který dodává zvířata proto, aby jejich tkáně a orgány byly použity pro vědecké účely, je dodavatelem pokusných zvířat [viz § 3 písm. x) zákona na ochranu zvířat] a musí plnit povinnosti dodavatele pokusných zvířat.

Nově se za účelem zvýšení úrovně ochrany zvířat doplňuje jednoznačný požadavek na odbornou způsobilost osob, které provádějí usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely. Pro usmrcování zvířat za tímto účelem je nutná stejná odborná způsobilost jako pro usmrcování zvířat při provádění pokusů. Rovněž je nutné používat shodné metody usmrcování zvířat. Za účelem provádění kontroly na úseku ochrany pokusných zvířat je nutné vést evidenci o takto usmrcených zvířatech.

Toto ustanovení nepředstavuje pro chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat zvýšenou zátěž, neboť již nyní musí mít tyto subjekty dostatečný počet odborně způsobilých osob. Podle § 15d odst. 1 zákona na ochranu zvířat je každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen mít v daném zařízení nebo na daném místě dostatečný počet zaměstnanců, aby byla zajištěna řádná péče o pokusná zvířata, a zabezpečit, aby péči o pokusná zvířata vykonávaly osoby odborně způsobilé k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, schopné rozpoznat změny v chování pokusného zvířete a posoudit zjevné příznaky jeho zhoršeného zdravotního stavu, jakož i vhodnost, případně přiměřenost vnějšího prostředí ve vztahu k zdravotnímu stavu pokusného zvířete a přijmout potřebná opatření. V praxi jde jen o to, zda usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely patří nebo nepatří mezi úkoly těchto osob. V praxi v některých zařízeních provádějí usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely osoby bez jakékoliv odborné způsobilosti, toto je z hlediska ochrany zvířat nežádoucí.

Uvedené ustanovení není transpozicí směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Nicméně bod 15 preambule směrnice uvádí: „Nevhodné metody usmrcení zvířete mohou zvířatům působit značnou bolest, strach a utrpení. Stejně důležitá je úroveň kvalifikace osoby, která tento úkon provádí. Zvířata by tudíž měla usmrcovat pouze kvalifikovaná osoba, a to metodou, která je pro daný živočišný druh vhodná.“ Uvedené doplnění je tedy zcela v souladu s cíli směrnice.

Pokusem je jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob

jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu; usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje.

Projekt pokusů je nutný pouze v případě činností, které jsou považovány za pokus. Usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje, proto k jeho provedení není nutné mít schválený projekt pokusů.“

7. Závěr

Toto vyjádření Ministerstva zemědělství není právně závazné a Ministerstvo zemědělství jej vydalo s vědomím, že výklad právních předpisů je v České republice oprávněn provádět pouze soud. Vyjadřuje však odborný názor Ministerstva zemědělství na tuto problematiku, a to podle právního stavu ke dni jeho zpracování.

Ing. Pavel Hakl
ředitel odboru